

Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii

Szkolenie ogólne – e-learning

I. Skrócony opis:

Prowadzone w formie e-learningu szkolenia dla studentów z *Elementów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii* są działaniami profilaktycznymi władz Uczelni w zakresie bezpiecznych zachowań studentów w miejscu ich nauki i przebywania oraz uświadomienie konieczności profilaktyki zdrowotnej.

II. Pełny opis:

Szkolenie ogólne zawiera następujące treści:

- potencjalne zagrożenia w miejscu nauki i przebywania,
- czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne – profilaktyka,
- wprowadzenie do ergonomii,
- ochrona przeciwpożarowa,
- zasady pierwszej pomocy.

Ogólnym celem szkolenia jest ograniczenie narażenia w środowisku przebywania, ograniczenie prawdopodobieństwa lub częstości występowania niekorzystnych dla zdrowia zmian chorobowych.

III. Literatura:

R. Mikulski, *Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy*, CIOP-PIB Warszawa,
M. Buchfelder i A Buchfelder, *Podręcznik Pierwszej Pomocy*, PZWL Warszawa,

IV. Efekty uczenia:

1. Definiuje i rozpoznaje zagrożenia wspólne, potencjalnie występujące w UMK;
2. Zna podstawowe zasady ergonomii oraz potrzebne przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy;
3. Zna swoje prawa i obowiązki w tym zakresie;
4. Potrafi opisać postępowanie w razie wypadku i ewakuacji.

V. Metody i kryteria oceniania:

Końcowe zaliczenie pisemne: test e-learningowo na platformie Moodle (*Szkolenie ogólne*).

Lp.	Tematyka zajęć e-learningowych (Szkolenie ogólne) <i>Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii</i>	Liczba godzin
I	Zagrożenia człowieka we współczesnym świecie <ul style="list-style-type: none"> - Najczęściej spotykane zagrożenia - <i>Zagrożenia w środowisku pracy i przebywania</i> - <i>Czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne</i> 	0,5
II	Wybrane zagrożenia w miejscu pracy i przebywania <ol style="list-style-type: none"> 1. Czynniki fizyczne <ul style="list-style-type: none"> - Pola elektromagnetyczne - Ultrafiolet - Wyładowania atmosferyczne - Wichura - Powierzchnie śliskie i nierówne - Hałas - Infradźwięki 2. Czynniki chemiczne <ul style="list-style-type: none"> - Narażenia chemiczne i zatrucia - Drogi wchłaniania trucizn - Wybrane szkodliwości chemiczne <ul style="list-style-type: none"> • Żywność, kosmetyki, leki, woda pitna, syndrom SBS, substancje ototoksyczne, trucizny domowe • Nanoprodukty 3. Czynniki biologiczne <ul style="list-style-type: none"> - Definicja - Klasyfikacja - Występowanie i rozprzestrzenianie - Działanie na organizm ludzki - Zagrożenia ze strony owadów 4. Czynniki psychospołeczne <ul style="list-style-type: none"> - Stresoporaadnik studenta UMK, czyli jak polubić stres - Mobbing, bullying - Uzależnienia 	1,5 – 3
III	Ergonomia <ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie do ergonomii - Współczesne kierunki działań ergonomicznych <ul style="list-style-type: none"> • Nanoergonomia, Nanoneuroergonomia - Ergonomiczna organizacja stanowisk komputerowych 	1 – 2
IV	Zagrożenia pożarowe i wybuchowe <ul style="list-style-type: none"> - Zjawisko pożaru - Zasady postępowania podczas pożarów - Gaszenie pożarów <ul style="list-style-type: none"> • Próbne alarmy – zdjęcia z ćwiczeń ewakuacyjnych w obiektach UMK - Ochrona przeciwpożarowa 	1,0
V	Pierwsza pomoc <ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie - Prawne aspekty - Organizacja działań w miejscu zdarzenia - Resuscytacja - Krwotok, zranienie - Urazy inne - Oparzenia - Porażenie prądem - Użądlenia owadów - Zatrucia - Nagłe stany - Wypadki drogowe - Zakończenie 	1 – 1,5
	Razem (w zależności od kierunku studiów*)	5 – 8

* Informacja na platformie Moodle

Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii

Szkolenie rozszerzone – wykłady + ćwiczenia

I. Skrócony opis:

Zajęcia z *Elementów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii* – szkolenia rozszerzone, prowadzone są w formie wykładów, w zakresie czasowym ustalonym z Dziekanami Wydziałów i przedstawionym w programach. Ponadto, w grupach do 25 osób, odbywają się ćwiczenia praktyczne z zakresu pierwszej pomocy oraz organizowania ewakuacji z pracowni studenckich i laboratoriów. Całość szkolenia wspomaga materiał dydaktyczny umieszczony na platformie Moodle.

II. Pełny opis:

Szkolenie rozszerzone obejmuje tematykę:

1. ergonomiczna organizacja środowiska człowieka,
2. czynniki psychospołeczne w środowisku,
3. wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką,
4. prąd elektryczny, ochrona przeciwporażeniowa,
5. substancje i czynności niebezpieczne,
6. prace w terenie i na wysokości,
7. elementy pierwszej pomocy – ćwiczenia,
8. postępowanie w sytuacjach awaryjnych i podczas ewakuacji – ćwiczenia.

Szkolenie rozszerzone nie zastępuje szczegółowego *Szkolenia stanowiskowego* realizowanego w niektórych pracowniach na rozpoczęcie zajęć praktycznych. *Szkolenie rozszerzone* należy do podstawowej profilaktyki – poprzez inscenizację zdarzeń wypadkowych i akcji ratowniczej, oddziaływanie na emocje w celu zainteresowania problematyką bezpieczeństwa, pobudzanie wyobraźni, demonstracje prawidłowego postępowania, obsługi wybranych urządzeń technicznych.

III. Literatura:

R. Mikulski, *Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy*, CIOP-PIB Warszawa,
M. Buchfelder i A. Buchfelder, *Podręcznik Pierwszej Pomocy*, PZWL Warszawa,
Bezpieczeństwo Pracy i Ergonomia, red. Danuta Koradecka, CIOP-PIB Warszawa,
Bogdan Rączkowski, *BHP w praktyce*, ODK Gdańsk,
E. Czepnik, H. Wojciechowska-Piskorska, *BHP w laboratoriach chemicznych*, ODDK Gdańsk.

IV. Efekty uczenia:

1. Definiuje i rozpoznaje zagrożenia, potencjalnie występujące podczas zajęć kierunkowych i specjalistycznych;
2. Zna podstawowe zasady bezpiecznej pracy oraz przepisy prawa związane z zagrożeniami występującymi w pracowniach specjalistycznych (oraz podczas pracy w terenie);
3. Zna praktyczne zasady postępowania w razie wypadku i podczas ewakuacji.

W ramach prowadzonej edukacji podejmowane są tematy w zakresie popularyzacji problematyki ochrony pracy zgodnie z psychofizycznymi możliwościami człowieka oraz z celami działań Uczelni w tej dziedzinie.

V. Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie ćwiczeń praktycznych i testu, osobiście w Dziale Szkoleń BHP.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ BIOLOGII I OCHRONY ŚRODOWISKA – wszystkie kierunki studiów WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI – Nauczanie Geografii i Biologii	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Ergonomiczna organizacja środowiska człowieka 1. Wysilek statyczny i dynamiczny – koszt biologiczny pracy. 2. Istota pracy umysłowej, ergonomizacja procesów informacyjnych.	1	
II	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
III	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Procesy oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej. Szacowanie zagrożeń. 2. Prąd elektryczny – ochrona przeciwporażeniowa w praktyce. 3. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 4. Ochrona przed działaniem pól elektromagnetycznych. 5. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej. 6. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji.	4	2
IV	Prace w terenie i na wysokości 1. Prace niebezpieczne i zagrożenia poza budynkami uczelni (podczas praktyk i ćwiczeń w terenie). Praktyczne zasady bezpiecznej pracy na typowych przykładach – na terenie pól i lasów, w obrębie cieków i zbiorników wodnych, poniżej powierzchni ziemi, na wysokości, podczas przemieszczania się.	1	1
V	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich i w terenie.	1	1
	Razem	8	4

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem: potencjalnych zagrożeń związanych z lokalizacją obiektów dydaktycznych, specyfiką poszczególnych kierunków i specjalności studiów, osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI – wszystkie kierunki studiów oprócz Nauczania Geografii i Biologii	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Praca w terenie i na wysokości 1. Prace niebezpieczne i zagrożenia poza budynkami uczelni (podczas praktyk i ćwiczeń w terenie). Praktyczne zasady bezpiecznej pracy na typowych przykładach – na terenie pól i lasów, gór, w obrębie cieków i zbiorników wodnych, poniżej powierzchni ziemi, na wysokości, podczas przemieszczania się. 2. Ergonomia stosowana w pracach terenowych i przy opracowaniu danych.	2	1
II	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich i w terenie.	1	1
	Razem	3	2

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (20 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem: potencjalnych zagrożeń związanych z lokalizacją obiektów dydaktycznych, specyfiką poszczególnych kierunków i specjalności studiów, osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ CHEMII – wszystkie kierunki studiów i Materiały Współczesnych Technologii	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Ergonomiczna organizacja środowiska człowieka 1. Wysiłek statyczny i dynamiczny – koszt biologiczny pracy. 2. Istota pracy umysłowej, ergonomizacja procesów informacyjnych.	1	
II	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
III	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Procesy oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej. Szacowanie zagrożeń. Ocena ryzyka i bezpieczeństwa chemicznego. 2. Prąd elektryczny - ochrona przeciwporażeniowa w praktyce. 3. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 4. Ochrona przed działaniem pól elektromagnetycznych. 5. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej. 6. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji.	4	2
VI	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich.	1	1
	Razem	7	3

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem: potencjalnych zagrożeń związanych z lokalizacją obiektów dydaktycznych, specyfiką poszczególnych kierunków i specjalności studiów, osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ FIZYKI, ASTRONOMII I INFORMATYKI STOSOWANEJ – wszystkie kierunki studiów	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Substancje, procesy i urządzenia niebezpieczne w laboratoriach i pracowniach. Zasady bezpiecznej pracy. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.	1	1
II	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych i podczas ewakuacji 1. Zasady ochrony przeciwporażeniowej. 2. Postępowanie w przypadku małego pożaru. Użycie koca gaśniczego, gaśnicy, hydrantu. 3. Ewakuacja ludzi ze strefy zagrożenia.	1	1
III	Pierwsza pomoc 1. Udzielanie pierwszej pomocy w typowych zdarzeniach (omdlenie, porażenie prądem, oparzenie termiczne i chemiczne, zatrucie). Resuscytacja, użycie defibrylatora.	1	1
	Razem	3	3

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (20 minut)

Realizacja całej tematyki w grupach ćwiczeniowych, ze szczególnym uwzględnieniem czynności praktycznych (czynny udział studentów).

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych kierunków i specjalności studiów, osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ MATEMATYKI I INFORMATYKI – kierunek studiów Nauczanie Matematyki i Fizyki	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Substancje, procesy i urządzenia niebezpieczne w laboratoriach i pracowniach. Zasady bezpiecznej pracy. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.	1	1
II	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych i podczas ewakuacji 1. Zasady ochrony przeciwporażeniowej. 2. Postępowanie w przypadku małego pożaru. Użycie koca gaśniczego, gaśnicy, hydrantu. 3. Ewakuacja ludzi ze strefy zagrożenia.	1	1
III	Pierwsza pomoc 1. Udzielanie pierwszej pomocy w typowych zdarzeniach (omdlenie, porażenie prądem, oparzenie termiczne i chemiczne, zatrucie). Resuscytacja, użycie defibrylatora.	1	1
	Razem	3	3

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (20 minut)

Realizacja całej tematyki w grupach ćwiczeniowych, ze szczególnym uwzględnieniem czynności praktycznych (czynny udział studentów).

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH – kierunek studiów Archeologia	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
II	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Procesy oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej. Szacowanie zagrożeń. 2. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej. 3. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji.	2	1
III	Praca w terenie i na wysokości 1. Prace niebezpieczne i zagrożenia poza budynkami uczelni (podczas praktyk i ćwiczeń w terenie). Zasady bezpiecznej pracy na typowych przykładach – na terenie pól i lasów, w obrębie cieków i zbiorników wodnych, poniżej powierzchni ziemi, na wysokości, podczas przemieszczania się. 2. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 3. Ergonomia stosowana w pracach archeologicznych.	3	2
IV	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich i w terenie.	1	1
	Razem	7	4

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń związanych głównie z pracą w terenie oraz w pracowniach; profilaktyka oparta jest na osiągnięciach nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ SZTUK PIĘKNYCH – kierunki studiów: Malarstwo, Edukacja Artystyczna, Ochrona Dóbr Kultury	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Ergonomiczna organizacja środowiska człowieka 1. Wysiłek statyczny i dynamiczny – koszt biologiczny pracy. 2. Istota pracy umysłowej, ergonomizacja procesów informacyjnych.	1	
II	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Czynności oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. 2. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji.	1	1
III	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich.	1	1
	Razem	3	2

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (20 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem: potencjalnych zagrożeń związanych z lokalizacją obiektów dydaktycznych, specyfiką poszczególnych kierunków i specjalności studiów, osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ SZTUK PIĘKNYCH – kierunek studiów Grafika	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Ergonomiczna organizacja środowiska człowieka 1. Wysiłek statyczny i dynamiczny – koszt biologiczny pracy. 2. Istota pracy umysłowej, ergonomizacja procesów informacyjnych.	1	
II	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
III	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Procesy oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Szacowanie zagrożeń. 2. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 3. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.	3	2
IV	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich.	1	1
	Razem	6	3

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ SZTUK PIĘKNYCH – kierunek studiów Rzeźba	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Ergonomiczna organizacja środowiska człowieka 1. Wysilek statyczny i dynamiczny – koszt biologiczny pracy. 2. Ergonomia stosowana w pracy rzeźbiarza. 3. Istota pracy umysłowej, ergonomizacja procesów informacyjnych.	1,5	0,5
II	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
III	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Czynności oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Szacowanie zagrożeń. 2. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 3. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.	2,5	1,5
IV	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich.	1	1
	Razem	6	3

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem osiągnięć nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.

Lp.	Elementy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. (Szkolenie rozszerzone) WYDZIAŁ SZTUK PIĘKNYCH – kierunek studiów Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki	Liczba godzin	w tym ćwiczeń
I	Czynniki psychospołeczne w środowisku 1. Monitoring, pomiar i ocena czynników stresogennych środowiska nauki i pracy.	1	
II	Wybrane zagrożenia na studenckich stanowiskach dydaktycznych i badawczych wraz z profilaktyką 1. Procesy oraz substancje niebezpieczne i szkodliwe. Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej. Szacowanie zagrożeń. 2. Środki ochrony zbiorowej i indywidualnej. 3. Prąd elektryczny – ochrona przeciwporażeniowa w praktyce. 4. Zasady bezpiecznej pracy z urządzeniami zasilanymi energią elektryczną. 5. Praktyczne zasady bezpieczeństwa pracy studentów. Postępowanie w sytuacjach zwykłych, awaryjnych i podczas ewakuacji.	4	3
III	Praca w terenie i na wysokości 1. Prace niebezpieczne i zagrożenia poza budynkami uczelni (podczas praktyk i ćwiczeń w terenie). Zasady bezpiecznej pracy na typowych przykładach – praca na wysokości na rusztowaniach i podestach roboczych, drabinach, poniżej powierzchni ziemi, podczas przemieszczania się. 2. Ergonomia stosowana w pracach konserwatorskich	2	2
IV	Pierwsza pomoc 1. Pierwsza pomoc w wypadkach na pracowniach studenckich i w terenie.	1	1
	Razem	8	6

Zajęcia kończą się egzaminem pisemnym (30 minut)

Ramowy program zamieszczony powyżej realizowany jest z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń związanych głównie z pracą w terenie, na wysokości, oraz w pracowniach; profilaktyka oparta jest na osiągnięciach nauki w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w procesie pracy.